

Quickscan ecologie

Nabij Westerblokker 22 te Blokker

4 oktober 2023

Samenvatting

Op de planlocaties Westerblokker 20A en 22A te Blokker worden ruimtelijke plannen voorbereid.

Onderzocht is of er effecten op beschermde soorten kan ontstaan. Op voorhand kan de aanwezigheid van marterachtigen niet worden uitgesloten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk.

De werkzaamheden bestaan uit nieuwbouw van twee woningen. Gezien de aard van de werkzaamheden en gezien de afstand naar de natura 2000 gebieden is een stikstof berekening niet noodzakelijk.

Inhoud

- 2 – Inleiding
- 3 – Beschrijving gebied
- 4 – Waarnemingen
- 7 – Analyse
- 9 – Advies & Bronnen

Inleiding

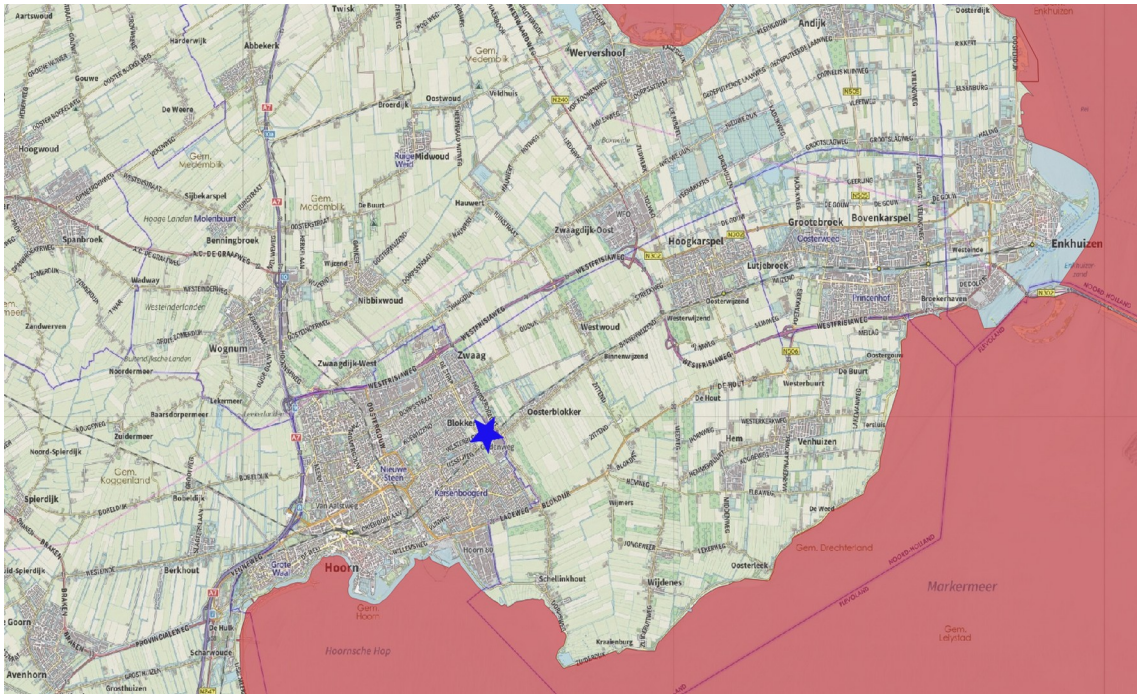
Op de planlocaties Westerblokker 20A en 22A te Blokker worden ruimtelijke plannen voorbereid. Onderdeel van de procedure is een onderzoek naar de potentiële aanwezigheid van beschermde soorten en het maken van een analyse van de mogelijke effecten op die soorten, als gevolg van de werkzaamheden. Hiervoor is door bureau Els & Linde een oriënterend onderzoek uitgevoerd. Het voorliggende rapport geeft een beschrijving van het oriënterend onderzoek naar de effecten op natuurwaarden.

Om een goed oordeel te geven over de potentieel aanwezige beschermde planten en dieren, is op 18 september 2023 door een ecooloog van bureau Els & Linde, een bezoek gebracht aan de planlocatie. Ter plekke is beoordeeld of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn, die schade kunnen ondervinden van de geplande ontwikkelingen. Daarbij is gezocht naar sporen van dieren en is op basis van de begroeiing en de opbouw van het landschap, geschat of er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn. De effecten worden beoordeeld als gevolg van de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Verder wordt geanalyseerd of de werkzaamheden die noodzakelijk zijn om de veranderingen te bereiken, een effect veroorzaken.

Colofon

H02 Planomgeving: locatie, omgeving en beschermde natuurgebieden

De planlocatie ligt aan binnen de bebouwde kom van Blokker, gemeente Hoorn, provincie Noord-Holland. De planlocatie wordt omsloten door wegen, weilanden, lintbebouwing en bevindt zich nabij watergangen.

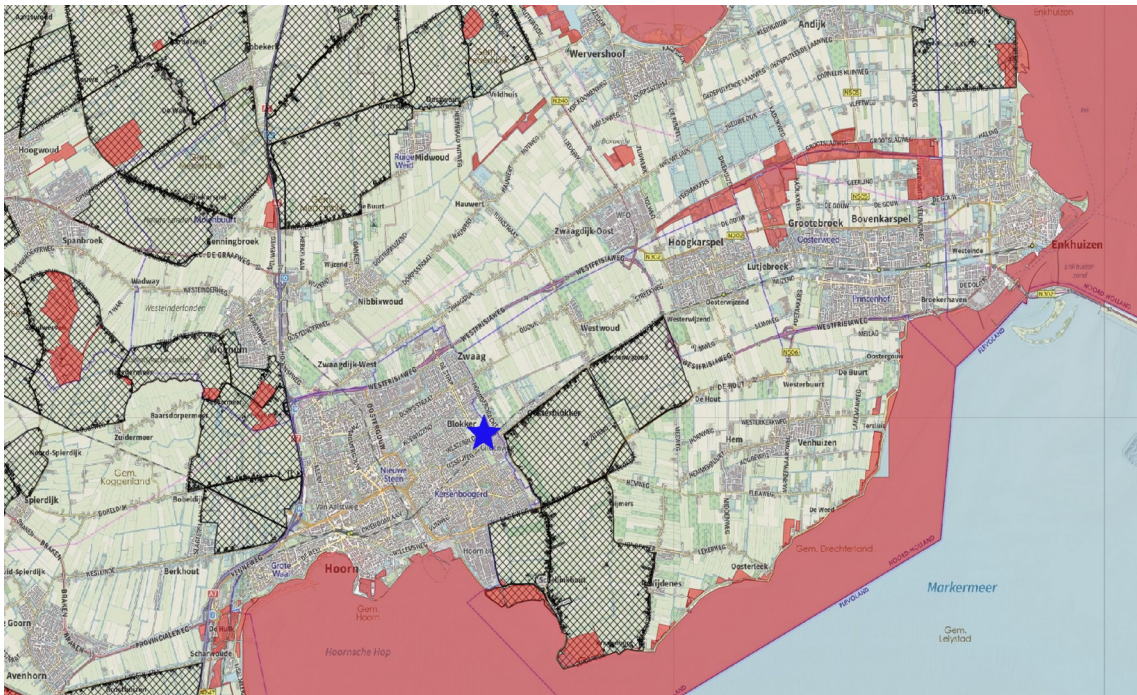
De planlocatie ligt op ongeveer 2,7 km van het dichtstbijzijnde natura 2000-gebied ‘Markermeer & IJmeer’. De planlocatie ligt op ongeveer 2,4 km van het Natuurnetwerk Nederland.

De geplande werkzaamheden betreffen nieuwbouw van woningen. Op beide kavels zal één woning gebouwd worden.

Natura 2000
Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten.

Natuurnetwerk Nederland
Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland.

Bijzonder Provinciaal Landschap
De belangrijke gebieden voor weidevogels zijn in Noord-Holland beschermd. Binnen de gebieden gelden strikte regels, de weidevogels mogen niet verstoord worden. Het weidevogelleefgebied kent geen externe werking. Het dichtstbijzijnde gebied ligt op 0,5 km afstand.

H03 Waarnemingen: veldgegevens en gegevens uit de literatuur

((() *

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd als een quickscan ecologie. Voor een dergelijk onderzoek wordt door een ecooloog beoordeeld of er een kans is op aanwezigheid van beschermde soorten. Daarbij wordt gelet op de structuur van de omgeving, aanwezige habitats en landschapselementen. Tevens wordt gezocht naar sporen van beschermde soorten. Een quickscan is tevens bedoeld als afbakening van een eventueel afdoend onderzoek.

De quickscan bestaat uit de volgende activiteiten:

- Een literatuur/bronnenonderzoek met betrekking tot de potentieel aanwezige beschermde soorten binnen de planlocatie.
- Een veldbezoek waarbij de locaties worden beoordeeld op habitatgeschiktheid voor beschermde soorten. Hierbij worden bijvoorbeeld de te kappen bomen beoordeeld op geschiktheid voor vleermuizen en jaarrond beschermde nesten.
- Voor de aangetroffen strikt beschermde soorten wordt, door een beschrijving van de ecologische functionaliteit van het gebied (foerageergebied, migratieroute, voortplantingsgebied of winterverblijf, enz.), aangegeven hoe het gebied door iedere soort wordt gebruikt.
- Een schatting van de impact van de werkzaamheden op de (potentieel) aanwezige beschermde soorten.
- Een effectbeoordeling gericht op (eventueel) nabij gelegen beschermde natuurgebieden (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk en Weidevogelleefgebied).

Om een goed oordeel te kunnen geven is op 18 september 2023 door een ecooloog een bezoek gebracht aan de planlocaties. Tijdens het veldbezoek is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties. Daarvoor is gezocht naar sporen en andere aanwijzingen van planten en dieren. Op basis van de aanwezige herkenbare begroeiing en habitats, is beoordeeld of er leefgebieden aanwezig zijn voor beschermde soorten. Aanvullend is een bureaustudie uitgevoerd naar de potentieel voorkomende planten en dieren in de directe omgeving van de planlocaties. Hierbij is een bronnenonderzoek uitgevoerd, waarbij de verschillende relevante en actuele informatiebronnen zijn geraadpleegd.

Bij de analyse van de effecten is gelet op de effecten veroorzaakt door de veranderde omgeving en het veranderde gebruik. Daarnaast zijn de effecten bepaald die veroorzaakt worden door de ruimtelijke ontwikkelingen. Daarbij is naast de planlocaties sec. gelet op de directe omgeving en de effecten op soorten in de omgeving. In de voorliggende notitie worden de resultaten van de quickscan ecologie besproken.

Waarnemingen

In onderstaande paragrafen worden de soortengroepen beschreven die binnen de planlocatie en de directe omgeving zijn aangetroffen of te verwachten zijn. Tijdens het veldbezoek van 18 september 2023 is onderzocht of er in potentie beschermde planten en dieren aanwezig zijn binnen de planlocaties.

Bronnenonderzoek

Voor het onderzoek naar potentieel aanwezige beschermde soorten zijn de beschikbare regionale en landelijke verspreidingsatlassen en enkele digitale bronnen geraadpleegd. In 2021 is er een huismus waargenomen aan de Oosterblokker. In 2023 is er een gierzwaluw waargenomen aan de Oosterblokker.

Vegetatie en planten

Op de planlocatie zijn struiken, gras- en kruidachtige begroeiing waargenomen. Aan de zuidzijde zijn de kavels omsloten door een haag. Begroeiing aangetroffen op Westerblokker 20a (kavel B) betreft ; grassen, hondsdrif, smalle en brede weegbree, paardenbloemen, zuring, kruipende boterbloem en braam. Op Westerblokker 22a (kavel A) zijn grassen, klavers, paardenbloemen, citroenmelisse, kruipende boterbloem, akkerwinde, bamboe, zuring, ooievaarsbek, hondsdrif, hoefblad, Oost-Indische kers en brandnetel aangetroffen. Geen van de waargenomen soorten zijn beschermd. Eventuele noodzakelijke kap dient buiten het broedseizoen te gebeuren.

Zoogdieren

Juridisch zwaard beschermde soorten

Vleermuizen zijn de belangrijkste groep strikt beschermde dieren die verwacht kunnen worden. Vleermuizen kunnen schade ondervinden van de ruimtelijke ontwikkelingen en kunnen hierdoor een belemmering zijn. De planlocaties en de directe omgeving zijn daarom nauwkeurig onderzocht op de aanwezigheid van potentieel geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen, evenals essentiële vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen zijn in twee groepen te verdelen; enerzijds de soorten die in gebouwen een verblijfplaats hebben en anderzijds de soorten die in bomen een verblijfplaats hebben. De kraamkolonie van de laatvlieger () en de gewone dwergvleermuis () komen – voor zover bekend - alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter betimmering, onder daklijsten en dakpannen. De vaste verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis () en de watervleermuis (/ !) kunnen zowel in spleten en gaten in bomen, als in gebouwen voorkomen. Ze kiezen in de regel gebieden met een groot aanbod aan geschikte holten op een klein oppervlak.

De aanwezigheid van vleermuizen kan op voorhand worden uitgesloten. Daar er geen sprake is van bestaande bebouwing zijn gebouwbewonende vleermuizen uit te sluiten. Tevens zijn er op de kavels geen bomen waardoor boombewonende vleermuizen kunnen worden uitgesloten. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is niet nodig.

Potentiële vliegroutes en foerageergebieden

Langs of boven de kavels kunnen eventuele vliegroutes en/of foerageergebieden aanwezig zijn. Deze routes en gebieden ondervinden geen hinder aan de werkzaamheden, mits er overdag wordt gewerkt een geen overdadig licht wordt gebruikt.

Overig beschermde zoogdieren

Op de planlocaties is de aanwezigheid van beschermde grondgebonden zoogdieren op voorhand niet uit te sluiten. Marterachtigen kunnen via het achterliggende weiland op het perceel komen en zich vestigen in de dekkingsmogelijkheden bij de heg op het terrein. Een afdoend onderzoek naar marterachtigen is noodzakelijk. Er kunnen muizen en andere kleine zoogdieren voorkomen. Voor deze soorten geldt de zorgplicht.

Vogels

Jaarrond beschermd nest

Tijdens het ecologisch onderzoek is gezocht naar aanwijzingen voor het voorkomen van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied. Gekeken is naar potentieel geschikte nestplekken voor vogels met een jaarrond beschermd nest.

Op voorhand kan de aanwezigheid van gierzwaluw en huismus worden uitgesloten. Er geen bestaande bebouwing waar deze soorten in kunnen nestelen. Tevens zijn er geen geschikte bomen voor een nest van een roofvogel. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is niet nodig.

Algemene broedvogels

Voor andere algemene broedvogels is er mogelijkheid zich te vestigen in de heg aan de zuidkant van de kavel Voor deze soorten geldt dat de werkzaamheden dienen aan te vangen buiten het broedseizoen.

Herpetofauna en vissen

Er is geen oppervlakte water aanwezig binnen de planlocatie. Aan de overzijde van de IJsselweg is een sloot met stijle hellingen. Tussen deze sloot en de kavel liggen een vierbaansautoweg en een en een betonnen pad. De aanwezigheid van watergebonden organisme kan in dit perceel op voorhand worden uitgesloten.

Overige soorten

Er zijn, gezien de voorkomende biotopen, geen beschermde bijzondere insecten of overige soorten te verwachten binnen de planlocaties. Deze soorten stellen hoge eisen aan hun leefgebied; de planlocatie voldoet hier niet aan. De aanwezigheid van beschermde overige soorten worden daarom uitgesloten binnen de planlocatie.

H04 Analyse: beoordeling van de effecten op de natuurwaarden

Met ingang van 1 januari 2024 als de Omgevingswet van kracht wordt, wordt de zorgplicht aangescherpt; er zal dan op basis van objectieve gegevens een oordeel moeten worden gegeven.

Bij de analyse wordt gelet op de effecten als gevolg van het veranderde gebruik en de veranderde inrichting. Daarnaast wordt gelet op de effecten als gevolg van de werkzaamheden om de veranderingen te bereiken. Voor zover planlocaties binnen het Natuurnetwerk Nederland, het weidevogel leefgebied, Natura 2000 of andere beschermde natuurgebieden liggen, worden de effecten op deze beschermde natuurgebieden getoetst. Voor de Natura 2000-gebieden is de externe werking eveneens van belang; de belangrijkste externe effecten worden veroorzaakt door toename van depositie, geluid en licht. Daarnaast kunnen veranderde grondwaterstromen een effect veroorzaken.

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming kent een afdeling voor soortbescherming en een afdeling voor gebiedsbescherming. Binnen de gebiedsbescherming zijn de Natura 2000-gebieden beschermd. De bescherming geldt ook voor externe factoren; zoals grondwaterstromen en stikstofdepositie.

De soortbescherming binnen de Wet natuurbescherming richt zich op de internationale afspraken, en geeft een uitbreiding van de beschermde soorten door aan de rode lijst (bedreigd en ernstig bedreigd) een beschermd status te koppelen. Binnen de bebouwde kom is de belangrijkste wijziging in de beschermde soorten het vervallen van de bescherming op muurplanten en orchideeën.

Eventueel noodzakelijk kap moet buiten de kwetsbare periode (winter) worden uitgevoerd en voorafgaand aan de kap (of het anderszins vrijstellen van een werkplek) is het verstandig een ecooloog te laten beoordelen of effecten zijn te verwachten en eventueel maatregelen te (laten) nemen om die effecten te verminderen.

Beschermde soorten

Op de planlocatie kan de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluw, huismus en watergebonden organismen worden uitgesloten door het ontbreken van geschikte bomen, bebouwing en water. Op voorhand kan de aanwezigheid van marterachtigen niet worden uitgesloten. Dit omdat het perceel is aangesloten op een weiland. De haag aan de zuidkant van het perceel biedt dekking voor deze dieren. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk.

Natuurinclusief

In het bouwbesluit staat opgenomen dat voor nieuwbouw geldt dat er natuurinclusief ontwikkelen verplicht is. Bij het zoeken naar geschikte maatregelen om natuurinclusief te ontwikkelen kan een ecooloog van Els & Linde adviseren.

Zorgbeginsel

Binnen het gebied is een geringe kans op algemeen voorkomende soorten waarmee rekening moet worden gehouden. Aangetroffen dieren die niet uit zich zelf het werkgebied kunnen verlaten, dienen – onder begeleiding van een ecooloog - in veiligheid te worden gebracht en buiten het werkgebied te worden uitgezet. Schuilplekken zoals bladhopen, hout- en steenstapels e.d. dienen eerst te worden

gecontroleerd op schuilende dieren. In zijn algemeenheid dienen geschikte schuil- en overwinteringsplekken voor dieren buiten het werkterrein intact te worden gelaten.

Natura 2000

Via de Natura 2000 zijn gebieden beschermd van internationaal belang. Voor deze gebieden zijn doelstellingen geformuleerd voor het behoud van habitats en planten en dieren. Deze Natura 2000-gebieden zijn ook beschermd tegen invloeden van buiten, zoals stikstofdepositie en grondwaterstromen. Voor de functie waardoor de depositie van stikstofverbindingen toeneemt, is een berekening noodzakelijk van de effecten. De planlocatie ligt op ongeveer 2,7 km van het dichtstbijzijnde natura 2000-gebied 'Markermeer & IJmeer'. Dit gebied is niet gevoelig voor de stikstofdepositie. De kans op een verhoogde depositie op stikstofgevoelig habitat is uiterst gering.

Natuurnetwerk Nederland

De planlocatie ligt op ongeveer 2,4 km van het Natuurnetwerk Nederland. Gelet op de aard en de omvang van de geplande werkzaamheden, wordt geen effect verwacht.

H05 Conclusie, advies en gebruikte bronnen

Op de planlocaties Westerblokker 20A en 22A te Blokker worden ruimtelijke plannen voorbereid.

Voorliggend rapport betreft een onderzoek naar effecten op natuurwaarden. Door een ecooloog van bureau Els & Linde B.V. is op 18 september 2023 beoordeeld of er beschermde plant- en diersoorten aanwezig zijn binnen de planlocatie en of deze soorten schade ondervinden van de gewenste ontwikkelingen.

Beschermde soorten

Op de planlocatie kan de aanwezigheid van vleermuizen, gierzwaluw, huismus en watergebonden organismen worden uitgesloten door het ontbreken van geschikte bomen, bebouwing en water. Op voorhand kan de aanwezigheid van marterachtigen niet worden uitgesloten. Dit omdat het perceel is aangesloten op een weiland. De haag aan de zuidkant van het perceel biedt dekking voor deze dieren. Een afdoend onderzoek naar deze soorten is noodzakelijk.

Beschermde gebieden

De kans dat er een significante wijziging is in de emissie, is gezien de werkzaamheden aanwezig. Een berekening van de stikstofdepositie is nodig. Dit gebied is niet gevoelig voor de stikstofdepositie. De kans op een verhoogde depositie op stikstofgevoelig habitat is uiterst gering. Andere effecten op de Natura 2000-gebieden en/of het Natuurnetwerk Nederland zijn uit te sluiten.

- Anonymus (2017). Kennisdocument huismus, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gierzwaluw, BIJ12
- Anonymus (2017). Kennisdocument gewone dwergvleermuis, BIJ12
- Dietz, Chr., O. von Helversen & D. Nill (2012) Vleermuizen. Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika. Triton Natuur
- Hoogeboom, D.M., F. Visbeen, J. Wondergem, W. Ruitenbeek (2014) Atlas van de Noord-Hollandse zoogdieren. NOZOS, Landschap Noord-Holland.
- Kaag, K. (2012) Vlinders van Duin tot Dijk. De dagvlinders van Noord-Holland 2000-2009. Vlinderstichting, Landschap Noord-Holland.
- Kapteyn, K. (1995) Vleermuizen in het landschap. Schuyt & co, Haarlem.
- Riet, B. van, H. van der Goes, Th. Baas, C. van den Tempel, W. Menkveld & F. Visbeen (2014) Atlas van de Noord-Hollandse flora. Landschap Noord-Holland.
- Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek & P.J. Zomerdijk (2010) Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. SVN, Landschap Noord-Holland.
- Simon, M., S. Hüttenbügel & J. Smit-Viergutz (2004) Ökologie und Schutz von Fledermäusen in Dörfern und Städten. Bundesamt für Naturschutz, Bonn.
- Synbiosis Alterra natura 2000
- hoorn.nl
- noord-holland.nl
- waarneming.nl